

Modaalilogiikka, harjoitus 3 (23.9.2015)

Taneli Huuskonen

Tehtävissä, joissa jotakin on todistettava formaalilla päättelyllä, pelkkä päätely riittää ilman sanallisia selityksiä.

1. Todista formaalilla päättelyllä, että kaava $\Box(p_1 \wedge p_2) \rightarrow (\Box p_1 \wedge \Box p_2)$ on K -validi. Voit pitää tunnettuina kaikkia K -valideiksi osoitettuja kaavoja ja kaikkia validisuuden säilyttäviksi osoitettuja sääntöjä. (Vihje: Voit aloittaa todistamalla kaavan $\Box(p_1 \wedge p_2) \rightarrow \Box p_1$.)

2. Todista formaalilla päättelyllä, että implikaation transitiivisuussääntö

$$\frac{A \rightarrow B \quad B \rightarrow C}{A \rightarrow C}$$

säilyttää validisuuden. Voit käyttää tätä sääntöä jatkossa erikseen perustelematta.

3. Todista formaalilla päättelyllä, että seuraava sääntö säilyttää validisuuden:

$$\frac{A \rightarrow (B \rightarrow C)}{\Box A \rightarrow (\Box B \rightarrow \Box C)}.$$

4. Olkoon \mathcal{M} malliluokka. Osoita, että relaatio $\equiv_{\mathcal{M}}$ (looginen ekvivalenssi luokassa \mathcal{M}) on ekvivalenssirelaatio eli että seuraavat ehdot ovat voimassa kaikille kaavoille A, B, C :

- $A \equiv_{\mathcal{M}} A$,
- jos $A \equiv_{\mathcal{M}} B$, niin $B \equiv_{\mathcal{M}} A$,
- jos $A \equiv_{\mathcal{M}} B$ ja $B \equiv_{\mathcal{M}} C$, niin $A \equiv_{\mathcal{M}} C$.

5. Olkoon $\langle A_1, \dots, A_k \rangle$ todistus homogeenisessä aksioomasysteemissä $\mathcal{S} = \langle \mathcal{A}, \mathcal{Q} \rangle$. Olkoot edelleen p propositiosymboli ja B kaava. Osoita, että $\langle A_1[p/B], \dots, A_k[p/B] \rangle$ on todistus systeemissä \mathcal{S} .

6. Olkoon F K -kehys, ja olkoot A kehyksessä F validi kaava, p propositiosymboli sekä B kaava. Osoita, että $F \models A[p/B]$. (Vihje: Lemma 2.13 voi olla hyödyllinen.)